

תולדותיהם של צדיקים

שביבי אורה מתהלכות חיי הסוערים
של האי גאון וצדיק רבינו בעל
'להורות אתן'
זי"ע ועכ"י

גליון י"ב, ער"ה תשפ"ז

העורך: יעקב שמעון (ב"ר עקיבא) געשטעטנער

דרשה לליל ראש השנה שנת תש"ע לפ"ק

מנהג חת"ס ז"ל לומר דברי תורה בליל ראש השנה על הפסוק למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ.

ויש לפרש דכתב רש"י שבת (לג:) דקרא למען ירבו ימיכם נדרש לפני פניו (דכתיב ולמדתם אותם את בניכם) ובזכות זה למען ירבו ימיכם והכונה דהנה בראש השנה נדון כל אדם על עתידו בשנה הבאה, ומתפללים על חיים טובים וכמו שתקנו לומר זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלקים חיים, ולכאורה קשה דהא כתב הרמב"ם באגרת לבנו אשרי מי שחתם ימיו מהרה – שהשלים עבודתו בעוה"ז – וא"כ אמאי מתפללים על החיים. אולם כתב החת"ס דהא דאשרי מי שחתם ימיו מהרה היינו רק מי שחי לעצמו ואינו מלמד לבניו תורה, אבל מי שמלמד לבניו תורה ומחנכם לעבודת ה' א"כ אף שהשלים עצמו אעפ"כ צריך לחיות כדי לחנך את הדורות הבאים, ועפ"ז פירש החת"ס והותירך ה' לטובה בפרי בטןך, שההוהרה באריכות ימים היא לטובה ע"י פרי בטןך שתחנך אותם לטובה עכ"ד.

וזה שנאמר ולמדתם אותם את בניכם לדבר בס שבטך בביתך וגו' שתלמדם תורה וע"ז למען ירבו ימיכם שתזכנו לאריכות ימים כענין והותירך ה' לטובה בגלל פרי בטןך.

והנה אמרו חז"ל שר"ה שחל להיות בשבת אין תוקעין גזירה שמא יעבירו ד' אמות ברשות הרבים, ולכאורה קשה איך אפשר לבטל מצות תקיעת שופר בגלל חשש שמא יעבירו, הלא תקיעת שופר היא ממצות היום של ר"ה לבטל את היצה"ר והמקטרג, וכמו שאמרו רמז דשופר ר"ת אין ש"טן ו'אין פ'גע ר"ע. וביאר הטו"ז דאעפ"כ שיש שטן אעפ"כ ע"י השופר מתבטל השטן, וא"כ איך בטלו תקיעת שופר בשבת שהוא נחוץ מאוד לבטל השטן.

אולם באמת זוהי לימוד זכות גדול על ישראל שויתרו על הסגולה של תקיעת שופר לבטל השטן כדי שלא יבואו לידי חשש איסור חילול שבת, דבאמת החשש של שמא יעבירו הוא חשש רחוק דבדרך כלל מי שצריך לתקוע שופר מתלמד מראש שיוכל לתקוע וא"כ חשש של שמא יעבירו הוא רחוק מאוד, ואעפ"כ כדי שלא יבואו לידי חשש רחוק של חילול שבת שהוא חמור מאוד מוותרים ומבטלין את תקיעת שופר המבטל את השטן, ובזה מראים ישראל את גודל ההשתוקקותם לשמור את השבת כהלכתה ואף שע"ז מאבדין את סגולת השופר, וע"כ ע"ז זה עצמו מבטל את השטן, כי שבת הוא מעין עולם הבא, וכמו שבעוה"ב בביאת המשיח יתבטל השטן א"כ השומר שבת כהלכתו מבטל את השטן, וע"כ בטלו מצות תקיעת שופר בשביל שמירת שבת וזוהי זכות גדולה לישראל.

וכעת שמתחילה שנה חדשה צריכים להתפלל שיעזור השי"ת שהשנה הבעל"ט תהא שנה טובה ומבורכת בגשמיות וברוחניות ויהי רצון שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה – וכיון שהשנה מתחלת עם שבת יש להתפלל שהשנה כולה תהיה בבחינת יום שכולו שבת שהוא ימות המשיח, דגופא בתר רישא גריר וכל העושה על דעת ראשונה הוא עושה. ונזכה שכל אחד מישראל יושע בכל מה שצריכין לישועה ונזכה לראות במהרה בישועתן של ישראל ע"י משיח צדקנו ובא לציון גואל בב"א.

[illegible]

לשנה טובה תכתבו ותחתמו
לאלתר לחיים

מברך
נתן געשטעטנער
אבדיק קרית אנוי, בניברק

ערב ראש השנה תשל"ו

החודש

לפני 50 שנה

בצל רבינו ה"להורות נתן" זי"ע

חודש תשרי תשל"ז

הופיע ויצא לאור:

קובץ ז' מבית היוצר של "מתיבתא פנים מאירות"

לימוד פני השפיקים, דיני התורה – שורש ועיקר לחיותה. (שידור יורה דעה סימן רמ"א סק"ה)	קובץ פנים-מאירות
בס"ד. תשרי תשל"ז יוצא לאור על-ידי מתיבתא פנים מאירות ליומיו הוראת להלכה ולמעשה – בני-ברית.	חברת ז' – פנים –
מתיבתא פנים-מאירות ללימוד הוראה להלכה ולמעשה מברכת את כל תומכיה, עסקניה, ירידיה וכל בית ישראל — בשנה טובה ומתוקה — שנת ברכה והצלחה — שנת הרמת קרן התורה — שנת ביאת משיח צדקנו	
אפריון נמטייה למע"כ הנריב הנכבד אוהב תורה ולומדיה ר' יצחק רובינשטיין הי"ד על תרומתו הנדיבה למען הרצאת קובץ זה לשכות נשמת בתו החרדה הצנועה מרת חיה ליבא אסתר ע"ה, שנב"ל"ע ה' אייר תשל"ב ישא ברכה מאת ה'	
מתיבתא פנים מאירות – בני ברק, ת"ד. 273 – חשבונו בבנק הדואר 4-27959-6 MESIVTA PANIM-MEIROTH, P.O.B. 273, Bnei-Brak, Israel דפוס א. גרינשטיין ת"א – סל. בבני-ברק 79 42 08	

בימים אלו התבשרו שוחרי תורה על הופעת החוברת החדשה, חוברת ז', מבית היוצר של "מתיבתא פנים מאירות", ובו עובדות על רבותינו החתם סופר ורבי עקיבא איגר ז"ל – מכת"י הגאון הגדול רבי יצחק ווייס ז"ל אבד"ק ווערבויה בעמח"ס אבני בית היוצר, דרשת שבת שובה של רבינו שליט"א משנה העברה שנת תשל"ו, וחידו"ת מאברכי הכולל, הרב אליהו קליין, הרב שלום ווייסבלום, הרב יעקב פוטולסקי והרב אברהם יצחק שוורצמן.

בסוף החוברת הכולל ל"ב עמודים, מודפסים לראשונה אגרות הגאונים רבי אהרן דוד דייטש ובעל כתב סופר ז"ל בדבר כשרות התרנגולים החדשים שהובאו מארץ הודו בשנת כת"ר.

דרשת שבת שובה – שנת תשל"ז

רבינו שליט"א התחיל את דרשתו בזה ששבת שובה זו מלבד חשיבותה כשבת של עשרת ימי תשובה, יש בה חשיבות מיוחדת באשר היא יום לפני ערב יום כיפורים, וערב יום כיפורים שהוא יום טוב מקשר בין שתי הקדושות וכל אחת יונקת מקדושתה של השניה.

רבינו שליט"א עמד על מאמרם ז"ל כל האוכל בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי, והביא בין השאר מדבריו של הכתב סופר ז"ל בשם אביו החתם סופר ז"ל שלאכול לשם שמים קשה יותר מלהתענות לשם שמים, ואמר רבינו שליט"א שהקב"ה רצה לזכות את ישראל שיקבלו שכר שלם על אכילתם בערב יום הכיפורים לכן החשיב האכילה כאילו התענה.

רבינו שליט"א המשיך בדברות קדשו שיש שתי דרכים בעבודת ה', יש העובד ה' בתורה ותפלה וזה ודאי יתכן שתהא כל כוונתו לשם שמים ויש שעובד ה' בדרך שכתב הרמב"ם שכל מה שיהנה בעולם הזה לא יכוין להנאתו אלא לעבודת הבורא ובכל ימות השנה קשה לזכות למדרגה זו.

החודש

לפני 50 שנה

בצל רבינו ה"להורות נתן" זי"ע

רבינו הביא מהרה"ק מהר"י מבעלזא זצ"ל דאכילה שלא כהוגן איך יעלה כקרנן ביום הצום לכן אוכלין בערב יום כיפור בדרך מצוה לשם שמים, וכל מה שאוכל ושותה טפי עדיף כי אכילה לשם שמים בכחו להעלות יותר מתורה ותפלה לשם שמים. רבינו הביא מתשובות נודע ביהודה דמי שחטא הרבה פעמים סגי אם יעשה התקונים שלש פעמים ובזה יתקן כל העבירות, והקב"ה רצה שתענית יום כיפור המכפרת תהיה כשלש תעניות, כי האכילה עצמה בתשיעי היא כשתי תעניות ובעשירי בפועל זו תענית שלישי.

רבינו שליט"א המשיך עוד במשך שעה ארוכה בדברותיו הנעימים בענינא דיומא ובדברי התעוררות לכבוד יום הקדוש הבעל"ט,

לאחר מכן התחיל רבינו שליט"א בפלפול בסוגיא ד"עליית גורל מתוך קלפי מעכבת" (יומא ל"ט ע"ב) שנמשך זמן רב מתוך חדוותא דשמעתתא.

בחלקו השלישי של הדרשה המשיך רבינו שליט"א מדברותיו בענינא דיומא וגם לרבות דברי מוסר על עניני השעה הצריכים תיקון.

לקראת סיום הדרשה הטעים רבינו שליט"א, שאחרי כל דברי המוסר יש גם להמליץ טוב על ישראל, וסיים שהשי"ת יעזור שהשנה הבעל"ט תהא שנת ברכה והצלחה, ושיתקבלו כל תפלות ישראל ברחמים, שנת גאולה וישועה, שנת ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

מתיבתא פנים-מאירות
ללימוד הוראה להלכה ולמעשה
מברכת את כל תומכיה, עסקניה,
ידידיה וכל בית ישראל

— בשנה טובה ומתוקה
— שנת ברכה והצלחה
— שנת הרמת קרן התורה
— שנת ביאת משיח צדקנו

במוצאי יום כיפור נשאל רבינו שליט"א מאחד שהבדיל על יין שרף, ואמר רבינו שיאמר הבדלה בנוסח בריך רחמנא בלא שם ומלכות, כי יין שרף יתכן דהוי חמר מדינה, ועוד דהבדלה דמוצאי יו"ט קיל טפי, ואולי יוכ"פ דינו כשבת.

בחוה"מ סוכות נשא רבינו שליט"א דרשה לכבוד שמחת בית השואבה.

בין הדברים פירש רבינו שליט"א את הגמרא בסוכה (נג). תניא, אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה שמח בשמחת בית השואבה אמר כן, אם אני כאן הכל כאן ואם איני כאן מי כאן, הוא היה אומר למקום שאני אוהב שם רגלי מוליכות אותי. ורשיז"ל פי' דקאי על השכינה. ומ"מ פשוטו צריך ביאור.

וביאר רבינו שליט"א, דבאמת יש להקשות על מה שכתב הרמב"ם דרק חסידים ואנשי מעשה הם שהיו מרקדין בשמחת בית השואבה, וקשה דאיך ידעו החסידים שהם ראויים לרקוד ומי יודע בנפשו אם הוא בכלל חסיד ואנשי מעשה. ברם באמת שום איש לא בירר מיהו בגדר חסיד,

החודש

לפני 50 שנה

בצל רבינו ה"להורות נתן" זי"ע

ברם החסידים ואנשי מעשה האמתיים מיד כשנכנסו למקדש לשמוח בשמחת בית השואבה, אחזתם אש שלהבת של קדושה ורקדו וספקו לכבוד השי"ת, ומי שלא היה ראוי לא היה בכחו לרקוד, דבית המקדש הוא מקום האמת והבירור.

והנה הלל הזקן כשראה שהוא מתלהב בקדושה לשמוח ולרקוד בשמחת בית השואבה, תמה על עצמו דאיך אפשר שהוא זוכה לרקוד, כי מגודל ענותנותו חשב שאינו בגדר חסיד, אלא שתלה הכל בקדושת המקום, כי המקום גורם לגודל מדרגתו. וזה שאמר, אם אני כאן במקום קדוש בבהמ"ק, אז הכל כאן בשלימות, וגם אני יכול לרקוד לפני השי"ת, אבל אם איני במקום המקדש, מי כאן, אינני במדרגה זו כלל. הוא היה אומר למקום שאני אוהב שם רגלי מוליכות אותי, היות שבאתי לבהמ"ק שהוא מקום שאני אוהב, זהו גורם שרגלי מרקידות אותי.

רבינו שליט"א דרש עוד ד"ת כציצים ופרחים לכבוד החג, וסיים שיה"ר ששמחת חג זו תשפיע לעורר את השמחה המקווה בביאת הגואל ובבנין בית המקדש בב"א.

*

במוצאי שמחת תורה דרש רבינו שליט"א בשכונת רמת אהרן בבני ברק.

בהמונה למעלה: הגר"נ גשטטער משמיע דבריו לפני המוני החוגגים במוצאי שמחת תורה ברמת אהרן.

בין הדברים עורר רבינו על ענין השלום בין יראי ד' והתרחקות ממחלוקת, גם עורר על אי שמיעת הלכות ברדיו שהוא דבר מגונה מאוד שישמיעו דברי תורה בכלי שפל זה שמשמיעים שם דברי תיפלות וכיעור, ואלו השואלים הלכות ברדיו, בכגון דא השואל והנשאל הרי זה מגונה.

רבינו שליט"א סיים ששמחת התורה ששמחנו היום תימשך לכל השנה, שנזכה לשמוח בשמחה של מצוה, ונזכה במהרה לשמחת עולם בבנין בית המקדש בביאת גוא"צ בב"א.

כתיבה וחתימה טובה לכל קוראינו ולכל בית ישראל

תודות: מכון להורות נתן